իր անունը փոխադրուած էր նաեւ հարաւային կողմ Աղձնեաց մէջ՝ իբր ՚Նոր Շիրակ (Սեբէոս, 9) կամ ՚Նոր Շիրական (Բուզ.)։

Սակայն ՚Նոշիրական ուղիղ ընթերցուածը չէ, ըն յետսամնաց ըլլալով, ինչպէս յաճախադէպ է շ եւ ժ գիրերէն առաջ (պարշարել, տարժանելի եւն)։ ՚Նոյն իսկ Բուզանդ ունի ՚Նոշիրական (մէկ բառով, ոչ երկու՝ ՚Նոր Շիրական) ուղիղ ընթերցուածը։ ՚Նոշիրական պէտք չէ բաժնել երկու անդամներու ՚Նոր Շիրակ-ան, այլ ՚Նոշիր-ական, ինչպէս Վասպուր-ական, երկուքն ալ ըլլալով Սասանեան-Պարսիկ անուններ, Սասանեաց ժամանակին մուտ գտած։ Իսկ ՚Նոշիր Սասանեան-Պարսիկ անուն մը ըլլալու է եւ համեմատուելու է Արտա-շիրի հետ։ Եթէ ներելի ըլլայ ինձ այս համեմատութիւնը, այն ատեն պէտք է ընդունիլ թարգմանութիւնս Արտաշիր = Arta-khshatr (արդար, կատարեալ թագաւորութիւն՝ աշխարհ) եւ ՚Նոշիր = ՚Նոխշատր (Նոր աշխարհ)։ Արդէն Հայաստանի այս հարաւային ծայրագաւառը ուր բնակչութիւն ալ հեռի էր զուտ հայկական ըլլալէ եւ այդ կողմերը յաճախ կը հանդիպինք աւաններու Սասանեան-Պարսիկ անուններու, ինչպէս Վեհ-Արտաշիր եւայլն։

Յամենայն դէպս՝ Գեր. յօդուածագրին ենթադրած գաւառի անուան փոխադրութիւնը բուն Շիրակէն այդքան հեռի հարաւային ծայրագաւառի մը վրայ՝ պէտք ունի պատմական վկայութեան մը՝ Շիրակէն ի ՚Նոշիրական Հայ բնակչութեան մէկ մասին տեղափոխութեան, զի սովորաբար այդ կերպով է որ երկրի, քաղաքի անուններ փոխադրուած են ուրիշ տեղեր, օրինակ ՚Նոր ՚Նախիջեւան, ՚Նոր Եորք (Նիւ Եորք), ՚Նոր Ամստերդամ եւայլն։ Իսկ թէ ՚Նոշիրական՝ բուն Շիրակի հաւասար բերրի ըլլալուն համար, Շիրակի տեղացիք (ոչ զուտ Հայ) լսած ըլլալով Շիրակի համբաւը իրենին այդ հիւսիսային գաւառի անունով կնքեցին իրենց գաւառը, այդ ալ կարօտ է հաւաստիքի։ Եւ եթէ այդպիսի վկայութիւն մըն ալ յայտ բերուի, կը մնայ սա առեղծուածը թէ ինչու Հայեր չտային գաւառին "Նոր Շիրակ" հայացի ձեւը, եւ պարսկացնէին զայն պարսկական -ան վերջաւորութիւնը տալով անոր վայրապար։

ՓԱՌՆԱԿ

ԱՅԼԵՒԱՅԼՔ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Մեր անկեղծ շնորհակալութիւնը կը յայտնենք այստեղ հրապարակաւ Գեր. Սրբ. Բաբգէն եպ. Կիւլէսէրեանի, որ աւստրիական դրամին անկումով "Հանդէս"ի հիմնադրամին ոչնչացումը լսելով, անձնանուիրաբար կրկին ձեռնարկեց նոր հիմնադրամի մը հաւաքման։ Իր շնորհիւ արդէն "Հանդէս Ամսօրեայ"ն ստացած է 435 դոլար եւ հաւաստիք թէ՝ դեռ կը շարունակուի հանգանակութիւնը։

Մեր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնենք նաեւ այն ազգայիններու, որոնք բանաւէր Սրբազանին յանձնեցին իրենց լուման ի նպաստ Ուսումնաթերթիս։

Խմբագրութիւն "Հանդէս"ի։

ՑՈՒՑԱԿ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

(Շարունակութիւն։)

1906 "Զուռնա", Թիֆլիս, խմբ. Ա. Մաթիկեան. [334

" —1912 "Ընկեր", Թիֆլիս, խմբ. Սեդրակ Թառայեանց. [335

" "Թերթիկ", Աղեքսանդրիա, խմբ. Ե. Օտեան. [336

" "Թռուցիկ", Բագու. [337

" —1907 "Ժամանակ", Թիֆլիս, խմբ. Ս. Մանասեան. [338

" "Խարազան", Թիֆլիս, խմբ. Վ. Գե-րոսեան. [339

" —1914 "Խաթարալա", Թիֆլիս, խմբ. Երիցեան. [340

" "Կայծ", Թիֆլիս, խմբ. Ա. Երզնկեան. Հրարկ. Ս. Դ. Հ. Կ. [341

" "Կեանք", Թիֆլիս, խմբ. Բ. Իշխանեան։ [342

" "Կոչ-Դէվէթ", Բագու, խմբ. Տ. Յարութիւնեանց. [343